

Toijalassa 8.3.70

Hyvät puoluetoverit

Kävin täällä hiljakkoin puhumassa naisjaosto-
laisten valmistamassa tilaisuudessa, jolloin
~~tietysti~~ ^{tietysti} puhuin ~~etupäässä~~ naisille. Täällä olevia
miehiä voi jo kyllästyttää, kun tämäkin juhla
sattui taas juuri kansainväliseksi naistenpäiväk-
si, jolloin naispuhujana ^{taas} tietysti olen velvolli-
nen hieman selittämään tämänkin päivän merkitys-
tä.

Kansainvälistä naistenpäivää on jo vietetty
vuodesta 1910 lähtien. Tällöin kokoontuivat Kö-
penhaminassa maailman eri kansojen naiset yhtei-
seen konferenssiin, jossa tekivät päätöksen täl-
laisen päivän viettämisestä maaliskuun alkupuol-
lella joka vuosi. Tällöin on aina käsiteltävänä
sama ajankohtainen tunnus kautta koko maailman.
Tämän vuoden tunnus on: "Vapaus ja rauha".
Näiden sanojen tarkoituksena on, että kehitysmais-
sakin olevat toverimme vapautuisivat puutteesta,
nälästä ja lukutaidottomuuden kirouksesta pääs-
täkseen teknillisesti kehittyneiden maiden rin-
nalle. Kaikki maailman naiset kiinnittävät tänä
päivänä huomiota siihen kurjaan asemaan, mikä on
vielä kehitysmaiden naisilla, joilla ei ole mah-
dollisuuksia saada edes ammattikoulutusta, puhu-
mattakaan opiskelusta korkeakouluissa.

Me toivomme, että tänä päivänä kiinnitettäi-
siin enemmän huomiota myöskin teollistuneitten

maitten naisten eriarvoisuuteen. Näissäkään mais-
sa, joihin m.m. Suomi kuuluu, ei ole vielä käy-
tännössä naisten ja miesten tasa-arvoisuutta,
vaikka meilläkin on äskettäin eduskunnassa jo
vihdoinkin hyväksytty Kansainvälisen työkonferens-
sin yleissopimus N:o 111 kaikenlaisen syrjinnän
poistamisesta ammateissa ja työpaikoilla. Yh-
teiskunnallisten asioiden päätöstenteossa eivät
Suomen naiset ole vielä tasa-arvoisia, koska he
tähän saakka ovat äänestäneet äänellään eduskun-
taan pääasiassa miehiä. Vain 17 % eduskunnassa
on naisia, vaikka äänestäjien enemmistö nyt
niinkuin aikaisemminkin meidän maassamme on ollut
naisenemmistöinen.

Naisten itse pitäisi käsittää, etteivät he
koskaan pääse kunnissa, edistysmielisyssä osuus-
kauppaliikkeessä, kirkkovaltuustoissa, eduskunnas-
sa tai ammattiyhdistysliikkeessä vaikuttamaan
ratkaiseviin päätöksiin, elleivät he itse lähetä
näihin elimiin edustajikseen naisia, jotka var-
maan tuntevat naisten ja perheiden asiat paremmin
kuin hyväkään mies. Ammattiyhdistysliikkeen pu-
heenjohtaja takaa tietysti miesten aseman johta-
vissa ammattiyhdistysportaisissa, kun hän poliitti-
sissa eduskuntavaaleissa kehoittaa ammattiyhdistys-
väen äänestämään vain miestä. Tulkoon muuten sel-
vyyden vuoksi mainituksi, että SAK:n puheenjohtaja
Niilo Hämäläinen sanoi eduskunnan kahvilassa, että
hän antaa suosituksensa jokaiselle sosialidemok-

raattiselle eduskuntaheokkaalle, joka suositusta häneltä pyytää. Kukaan nainen ei pyytänyt, sillä me luotamme naisten omaan harkintakykyyn.

Maailmassa on 2 miljoonaa järjestäytyntä naista, mutta meidän pääpääriemme hyväksi kansainvälisellä tasolla työskentelevät miljoonat muutkin. Vapaus ja rauha- päämääränä haluamme työskennellä sellaisen yhteiskunnan luomiseksi, jossa naiset tasavertaisina työskentelevät maailman kodittomien, nälkäänäkevien haavoittuneiden ja kuolevien puolesta, niin että joskus pääsisimme yhteiskuntaan, jossa asiat voitaisiin ratkaista ilman sotia ja miehityksiä. —

Näistä kansainvälisistä naistenpäiväasioista pudottaudun sitten eduskunnan arkipäivään, sillä arvelen teidän odottavan selostuksia eduskunnan viime päivien tempauksista.

Kun oli tätä edellinen lehmien teurastuslaki käsiteltävänä sain Kylmäkoskelta köyhän, suuren perheen äidiltä kirjeen, jossa hän sanoi, että olette ihan hulluja, kun maksatte talollisille sellaisia teurastuspalkkioita. Pankaa maitoliträn hinta 30 penniin, kyllähän ne talolliset itsekin lehmänsä tapattavat. — Jälleen viime viikolla oli esillä saman ^{lehmien} hassulta tuntuva lehmien teurastuspalkkiolaki, jossa luvataan hyvä hinta jokaisesta tapettavasta lehmästä, jos lahtipenkkiin pannaan koko karja. Pelkään, että saan taas Kylmäkoskelta kirjeen jossa sanotaan, että olette ^{aiden} tupahulluja.

Olen samaa mieltä periaatteessa kylmäkoskelaisen työmiehenvaimon kanssa, että on aivan nurinkurista, että esim. köyhällekin äidille maksetaan lapsen elatuksesta vain vähän yli 200 mk/vuodessa, mutta suurenkin talon isäntä saattaa saada ^{jokaisesta} lehmästään, jos ^{ne ovat} se on oikein korkeatuottoisin ^{sen} lähes kymmenen lapsen lapsilisän vuodessa. Sen vuoksi valtiolle tulee vielä paljon halvemmaksi maksaa vaikka 500 mk ylimääräistä jokaisen hyvätuottoisen lehmän taposta, sillä valtio joutuu lehmää lypsettäessä nykyisten järjestelmien perusteella maksamaan siitä ainakin kolmenkertaisen tapporahan, koska voista nykyisin on valtion tuki 9.35 halpaa ulosvientivoikiloa kohden.

Kansamme ei näin hullusta komennosta voi kuitenkaan syyttää muita kuin itseään, ei ainakaan kaikkia kansanedustajia. Kansa on itse valinnut eduskuntaan joka puolueeseen, mutta ennenkaikkea kepuun ja kokoomukseen niin paljon näin maatalousystävällisiä kansanedustajia, joiden mielestä näin hullunkurinen järjestelmä on oikein. Suuntaus tulee jatkumaan samanlaisena, elleivät sosialidemokraatit saa nykyistä paljon suurempaa kannatusta kansalta. Kommunistithan menivät taas sokerilaissakin koko ryhmä kepun kanssa hallituksessa porukkaan ja lisäsivät sokerijuurikkaan hintaa, mikä puolestaan tietää naattien AIV=rehuna yhä suurenevia maito- ja voimääriä.

Äskettäin oli kysymys myös vehnän markkinoimismaksujärjestelmän muuttamisesta siten, että kunnat valtio, kuntainliitot, seurakunnat, yhteisöt, säätiöt ja kuolinpesät joutuvat maksamaan vehnäntuo-

tostaan lisää 20 penniä kilolta markkinoimismaksua mikäli haluavat omistamillaan mailla tuottaa vehnää, josta myöskin on valtavat vuoret ja jonka tuotanto myöskin maksaa valtiolle muistaakseni n. 1000 mk/ha. Tämän lain yhteydessä saatiin yhden äänen enemmistöllä valtiovarainvaliokunnan mietintöön läpi lausuma, joka kuului: "Hyväksyessään lain valiokunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin myöskin niiden yksityisten viljelijöiden jotka saavat riittäväksi katsottavan toimeentulon muualta kuin maataloudesta, harjoittaman maataloustuotannon väliaikaiseksi supistamiseksi." Kaikki porvarilliset puolueet suorastaan vauhkoontuivat tästä lausumasta, että nyt-nyt hallitus puuttuu yksityisen viljelijän tuotantoon. Ikäänkuin ei jo olisi tukiaisillaan puuttunut, sillä minun mielestäni maataloushan meillä on sosialisoitua, koska sitä ^{ylläpidetään} ~~tuetaan~~ yhteisin varoin. Porvarilliset puolueet uhkasivat romuttaa koko vakauttamislain, jos vasemmisto pitää kiinni lausumasta, joka siis tarkoitti vain sitä, että sellaiset n.s. harrastelijaviljelijät, kuten pankinjohtajat, pääjohtajat, ministerit, kansanedustajat, joilla 42:lla on suurehko tila, olisivat myös joutuneet väliaikaisesti suorittamaan esim. vehnän ja maidon tuotostaan lisää markkinoimismaksua. Tällaisetkin maanviljelijät, jotka eivät siis elääkseen maata-utta harjoita, katsovat voivansa riistää maataloudelleen ^{suurelta osalta} palkannauttijain verovaroista maksettavat suuret tukiaiset.

Saadaksemme kepun äänestämään huoneenvuokralain puolesta meidän oli n.s. asianippuratkaisussa, jossa sovittiin, mitä kukin ^{puolesta} antaa periksi, mistä pitää ehdottomasti kiinni, meidän oli luovuttava tästä ponnesta, koska katsoimme vakauttamisen jatkamisen tätä ponttakin arvokkaammaksi.

Siitä olen kuitenkin tyytyväinen, että työmiehen uudeksi perustuslaiksi ristitty työsopimuslaki meni onnellisesti päätökseen vähimmäispalkkapykäliseen. Vastaisuus sitten näyttää, miten sen lain alaiset riittäisyydet, jotka esim. koskevat järjestymätöntä työläistä ja järjestymätöntä työnantajaa, ratkaistaan. Mikä ammattiliitto sellaiset sitten ottaa hoitaakseen. Työsopimuslain viitteeksi saimme vielä vasemmistoäänin ponnien, jossa hallitusta kehoitetaan huolehtimaan siitä, että valtion palkkaamia ammattientarkastajia lähitulevaisuudessa lisätään, niin että he todella pystyvät valvomaan, ovatko kaikkien työnantajien maksamat palkat edes sopimusten mukaisia vähimmäispalkkoja.

Samoin olen tyytyväinen siihen, että aborttilaki uusitusmuodossa meni läpi. Porvarinaiset olisivat halunneet tämänkin uudistuksen estää ja olisivat tarvinneet ainoastaan 6 ääntä lisää, kun jo olisivat saaneet tämänkin lain yli vaalien. Ei se nyt oikein mukavaa olisi ollut, että tällaisista jokaiselle arkaluontoisista asioista taas olisi aloitettu sama taistelu. Meidän, jotka ajoimme aborttilain uudistusta mielestä abortti on aina vakava asia eikä siihen kenenkään pidä laillisestikaan turvaantua

muuta kuin äärimmäisessä hädässä. Se ei ole tar-
koitettu jatkuvaksi ehkäisykeinoksi, vaan perhe-
ja ehkäisyneuvonta olisi saatava pian annettavan
kansanterveyslain piiriin pakolliseksi oppiaineek-
si aina kansalaiskoulusta sotaväkeen saakka.

Erikoisesti nuorille miehille toivon aina terotet-
tavan vastuullista elämää ja että juuri heillä on
näissä asioissa vastuu myös vastapelurista.

Me sosialidemokraattisessa puolueessa pyrimme edel-
leen siihen, että onnelliset perheet muodostaisi-
vat onnellisen yhteiskunnan perustan. Siitä huo-
limatta olen eläissäni nähnyt jo minäkin niin
toivottoman kurjia lapsiperheitä, joihin jatkuväs-
ti syntyy uusia ihmisiä, vaikka äiti on jo aivan
nääntynyt. Kyllä sellaisiin jo joskus olisi toi-
vonut voitavan sosiaalisillakin syillä myönnettäväl-
si abortin, ei lapsen syntymän jälkeen, niin kris-
tilliset radioliitot sanovat, vaan raskauden alus-
sa.

Jos kristilliset piirit vaan saavat yhteiskun-
nalliset olot sellaisiksi, ettei yhdenkään lapsen
enää tarvitse elää kurjuudessa, niin uskon, ettei-
vät suomen äidit pelkää suuriakaan perheitä.

Huoneenvuokralain sen sijaan kävi viime
tiistaina kalpateⁿ, niinkuin sanotaan, kun porval-
linen oppositio äänesti sen yli vaalien. 41 ääntä
riitti siihen temppuun. SAK:n puheenjohtajat ovat
luonnehtineet äänestystä törkeäksi menettelyksi,
joka tulee vaarantamaan vakauttamisen, ellei uusi
eduskuntakaan hyväksy lakia. Silloin se voidaan

hyväksyä 2/3 äänten enemmistöllä.

Korkeakouluhallinnon uudistuskäsittelystä on tullut eduskunnassa jonkinlainen pilaesitys, mikä ei ainakaan nosta parlamentin arvovaltaa. Olen sitä mieltä, että siinä asiassa on syytä kyllä sysissä, jos on sepissäkin. Kenties meidänkin puoluekokouksessamme asiaan lähemmin tutustumatta hyväksyttiin liian hätäisellä toimenpiteellä mies- ja ääni-periaate korkeakouluihin, sillä ei sitä nyt missään tapauksessa voi sentään rinnastaa työpaikkademokratiaan, sillä emmehan me kylläkään läheta lapsiamme hallitsemaan korkeakouluja ja vastaamaan niiden taloudestakin, vaan opiskelemaan siellä. Kaikki myönnämme, että korkeakoulujen hallinto on vanhanaikaista ja siihen tarvitaan myös opiskelijain osuus, mutta että koko hallinto nyt yhtä-äkkiä sysättäisiin yksinomaan muutaman vuoden väliajoin vaihtuville opiskelijoille kaksivuotisine vaalikausineen, kyllä se uskallettua. Sellaista ei ole missään muualla maailmassa, ja Venäjälläkin sitä on vallankumouksen jälkeen vain kokeiltu, mutta luovuttu vähin äänin. Siellähän korkeakoulut johdetaan täysin ylhäältä päin ja jos esittää kovin vapaamielisiä ajatuksia, niin on nähty, miten on esim. kirjailijoitten käynyt. Me vastaanhangotteliviksi leimatut sosialidemokraatit olisimme halunneet ensin kokeilla useammanlaisia korkeakouluhallintomuotoja ja vasta sitten lyödä lukkoon tämän ainutlaatuisen, ^{lain} ettei vain sysätä korkeakouluja porvareille, sillä en usko, että Virolainen niitä nyt niin kiihkeästi haluaisi vasemmiston valtaan.

Virolaisella on nyt kova hätä asian selvittämisestä, mutta me olemme sanoneet vain, ettemme joka päivä muuta kantaamme, että tämä on nyt meidän kohraltamme korkeimman kärees. Raunio on sanonut, että kylpeköön nyt Virolainen omassa hiessään ja Virolaisen elämä näyttää kovin tuskaiselta. Kepulaiset julmistelevat Jussille, ^{la} hän mekin vielä kiusaamme, että ai, tämäkö nyt sitten olikin pienviljelijän vaikein pulma. Mielestäni juuri tämä eduskunta on tehnyt korkeakouluopiskelijain hyväksi eniten kuin mikään muu eduskunta aikaisemmin. Ei ole koskaan tavallisen työläisnuoren puolesta niin kovasti vaahdottu, mitä Burman on Sosialidemokraatissa ylioppilaiden puolesta kirjoittanut ja omaakin ryhmää moittinut. Tämän päivän Demarissa jo näkyi olevan kirjoituksia, että on niitä sentään Suomenmaassa vielä muitakin nuoria, joiden asiat ovat vieläkin kurjemmin, mitä sorrettujen ylioppilaiden. Kaikki eivät ole mahtuneet vielä edes ammattikursseille, ammattikouluista tai yliopistoista puhumattakaan.

Uuden eduskunnan tärkeimmät tehtävät ovat käsitellä ^{nuorten ammattihaastattelun} varattomien lapsiperheiden lisätuen järjestäminen, nuorten parien asunnonsaannin tehostaminen ^{varattomien lastenleikkien vanhuksien} ja maatalouden ylituotantopulmien järjestäminen. Kaiken on tapahduttava varmaankin vielä jatkuvan vakaannuttamisen merkeissä, sillä kyllähän kaiken pian saamme epäjärjetykseen, mutta kuka silloin vastaa siitä. Suurin puolue tietysti ja se todennäköisesti ja toivottavasti on silloinkin sos.dem.puolue.

Meitä on tämän eduskunnan aikana syytetty saamattomaksi, mutta totuutta ei kuitenkaan kukaan pysty muuttamaan. Pienen Suomen taloudellista kehitystä on Paasion-Koiviston hallituskaudella viety suunnitelmallisesti eteenpäin. Vuoden 1967 lopulla toimeenpantu devalvaatio ja sen jatkotoimenpiteenä totetutettu vakauttaminen loivat teollisuudellemme ainutlaatuiset kilpailuedellytykset maailmanmarkkinoilla. Vuoden 1969 vientinumeromme osoittavat selviä tuloksia viennin laajentumisesta myös metal-liteollisuuden sekä tekstiili- ja muun kulutustavaraiteollisuuden piirissä. Kokonaisvinetimme nousi 21,3 %. Teollisuutemme kasvu oli viime vuonna 10 %.

Koko kansamme
Kohtalon~~me~~en kehittyä nimenomaan teollisuuden ja viennin varassa! Maatalous ei ole meidän pääelinkeinomme, sen sosialidemokraatit julkitoivat jo vuonna 1958, mutta jäivät silloin eduskunnassa yksi-

Jostakin televisio-ohjelmasta voimme olla mitä mieltä tahansa, mutta televisio-ohjelmilla ei meidän pulmiamme, *teollistumistamme* työpaikkojamme ja asuntojamme ratkaista. Televisio-ohjelmat ovat kuitenkin ainoa ja kauhea paha, josta kokoomus meitä *nyt* syyttää.

Jatkaaksemme ~~nyt~~ hyvin aloitettua talouspolitiikkaa pitkäjännitteisine suunnitelmineen on ehdottoman välttämätöntä, että eduskunnan vasemmistoenemmistö säilyy ja että sosialidemokraatit edelleenkin ovat se puolue, joka tahdin määrää.

Edessämme on yksi aikaisemmin taistelluista tasa-arvon hetkistä. Nyt on jätkän ja papin, naisen ja miehen ääni tasavertainen, ratkaistaessa, mikä on valtiolaivamme vastainen suunta. Sos.dem.